

සසර දුක් කෙළවර කොට නිවන් දැකීමට

සජ්ත සංඥා මෙසේ ම වඩන්න

විත්ථකසත්තසඤ්ඤා සූත්‍රය ඇසුරින්

(බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා, අඩිගුත්තර නිකාය 4 - පිටු අංක 350 - 361)

භාවිත කරන ලද බහුල ව ප්‍රගුණ කරන ලද මහත්ඵල මහානිසංස ඇති නිවන කෙළවර කොට ඇති සංඥා සතකි.

1. අසුභ සංඥාව
2. මරණ සංඥාව
3. ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව
4. සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව
5. අනිත්‍ය සංඥාව
6. අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව
7. දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව

1. අසුභ සංඥාව

අසුභ සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත, මෙමථුන සේවනය පිළිබඳ ව හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටා සිටියි.

එසේ අසුභ සංඥාව වැඩූ පසු ද සිත මෙමථුන සේවනය පිළිබඳ අනුගත ව ඇති නම්, ඒ පිළිබඳ පිළිකුල් බව පිහිටා නොසිටී නම්, 'මා විසින් අසුභ සංඥාව නොවඩනා ලදි. අසුභ සංඥාව වැඩූ පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත. මා විසින් අසුභ සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ' යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ අසුභ සංඥාව මනා ව වැඩූ පසු මෙමථුන සේවනය පිළිබඳ ව සිත හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ

පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි නම්, ‘මා විසින් අසුභ සංඥාව වඩන ලදී, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ’ යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත අසුභ සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

2. මරණ සංඥාව

මරණ සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත, ජීවිතය කෙරෙහි බලවත් ආශාව පිළිබඳ ව හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරලෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටා සිටියි.

එසේ මරණ සංඥාව වැඩූ පසු ද සිත ජීවිතය කෙරෙහි බලවත් ආශාව පිළිබඳ අනුගත ව ඇති නම් ඒ පිළිබඳ පිළිකුල් බව පිහිටා නොසිටී නම් ‘මා විසින් මරණ සංඥාව නොවඩනා ලදී, මරණ සංඥාව වැඩූ පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත, මා විසින් මරණ සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ’ යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ මරණ සංඥාව මනා ව වැඩූ පසු ජීවිතය කෙරෙහි බලවත් ආශාව පිළිබඳ වූ සිත හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරලෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි නම් ‘මා විසින් මරණ සංඥාව වඩන ලදී, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ’ යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත මරණ සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

3. ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව

ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත රස තෘෂ්ණාවෙන් සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටා සිටියි.

එසේ ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව වැඩූ පසු ද සිත, රස තෘෂ්ණාව පිළිබඳ ව අනුගත වී ඇති නම්, ඒ පිළිබඳ පිළිකුල් බව නො පිහිටා සිටී නම්, ‘මා විසින් ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව නොවඩනා ලදී, ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව වැඩූ පසු ද අත් වූ මට විශේෂ ලාභයක් නැත, මා විසින් ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ’ යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව මනා ව වැඩූ පසු සිත, රස තෘෂ්ණාවෙන් සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි නම් ‘මා විසින් ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව වඩන ලදී, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ’ යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත ආහාරයේ පිළිකුල් සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

4. සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව

සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත, ලෝකය පිළිබඳ විතර්කයන් කෙරෙන් සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටා සිටියි.

එසේ සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව වැඩූ පසු ද සිත ලෝකය පිළිබඳ විතර්කයන් කෙරෙහි අනුගත ව ඇති නම්, ඒ පිළිබඳ පිළිකුල් බව පිහිටා නොසිටී නම්, ‘මා විසින් සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව නොවඩනා ලදී. සියලු

ලෝකය කෙරෙහි නො ඇලෙන සංඥාව වැඩු පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත. මා විසින් සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ' යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව මනා ව වැඩු පසු ලෝකය පිළිබඳ විතර්කයන් කෙරෙත් සිත සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි නම් 'මා විසින් සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව වඩන ලදි. පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත. භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ' යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත සියලු ලෝකය කෙරෙහි නොඇලෙන සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

5. අනිත්‍ය සංඥාව

අනිත්‍ය සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත, ලාභ සත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා පිළිබඳ ව නැඹුරු වීම කෙරෙහි හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටා සිටියි.

එසේ අනිත්‍ය සංඥාව වැඩු පසු ද සිත, ලාභ සත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා කෙරෙහි නැඹුරු ව ඇති නම් ඒ පිළිබඳ පිළිකුල් බව පිහිටා නොසිටී නම් 'මා විසින් අනිත්‍ය සංඥාව නොවඩනා ලදි, අනිත්‍ය සංඥා වැඩු පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත, මා විසින් අනිත්‍ය සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ' යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ අනිත්‍ය සංඥාව මනා ව වැඩු පසු සිත, ලාභ සත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා කෙරෙහි නැඹුරු වීම කෙරෙත් සැඟවෙයි. හැකිලෙයි. මිරිකෙයි. පෙරළෙයි. නැඹුරු නොවෙයි. ඒ පිළිබඳ උපේක්ෂාව හෝ පිළිකුල් බව පිහිටයි නම් 'මා විසින් අනිත්‍ය සංඥාව වඩන

ලදි, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ' යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත අනිත්‍ය සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

6. අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව

අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත අලස බවෙහි, කුසිත බවෙහි, නිවන් මගෙන් ඇත් කිරීමෙහි, ප්‍රමාදයෙහි, කුසල ධර්මයන් හි නොයෙදීමෙහි, ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නොකිරීම කෙරෙහි තියුණු හය සංඥාවක් ඵලඹ සිටියේ වෙයි.

එසේ අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වැඩු පසු ද සිත අලස බවෙහි, කුසිත බවෙහි, නිවන් මගෙන් ඇත් කිරීමෙහි, ප්‍රමාදයෙහි, කුසල ධර්මයන්හි නොයෙදීමෙහි, ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නොකිරීම කෙරෙහි තියුණු හය සංඥාවක් ඵලඹ නොසිටියේ නම් 'මා විසින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව නොවඩනා ලදි, අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වැඩු පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත, මා විසින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ' යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වැඩු පසු සිත අලස බවෙහි, කුසිත බවෙහි, නිවන් මගෙන් ඇත් කිරීමෙහි, ප්‍රමාදයෙහි, කුසල ධර්මයන් හි නොයෙදීමෙහි, ප්‍රත්‍යවේක්ෂා නොකිරීම කෙරෙහි තියුණු හය සංඥාවක් ඵලඹ සිටියේ නම් 'මා විසින් අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව වඩන ලදි, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ' යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත අනිත්‍යයෙහි දුක්ඛ සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

7. දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව

දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව පුරුදු කරන, බහුල ව පුරුදු කරන මහණහුගේ සිත මේ සවිඤ්ඤාණක (විඥානය සහිත) කයෙහි ද බාහිර සියලු නිමිති කෙරෙහි ද පහව ගිය අභිංකාර මමිංකාර මාන (උඩඟුකම සහ මමත්වය මගේ ය යන අදහස) ඇති ඉක්ම වූ ත්‍රිවිධ මාන ඇත්තේ වෙයි. මැනවින් මිදුණේ ශාන්ත වෙයි. මොනවට මිදුණේ වෙයි.

එසේ දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව වැඩූ පසු ද මේ සවිඤ්ඤාණක කයෙහි ද බාහිර සියලු නිමිති කෙරෙහි ද පහව නොගිය අභිංකාර මමිංකාර මාන ඇති නොඉක්ම වූ ත්‍රිවිධ මාන ඇති මැනවින් නොමිදුණු ශාන්ත නො වූ මොනවට නොමිදුණු සිත් ඇත්තේ වෙයි නම් ‘මා විසින් දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව නොවඩනා ලදී, දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව වැඩූ පසු ද මට අත් වූ විශේෂ ලාභයක් නැත, මා විසින් දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව වැඩීමේ ඵලය නොලබන ලදැ’ යි මනා නුවණින් දැන ගනියි.

එසේ දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව වැඩූ පසු ද මේ සවිඤ්ඤාණක කයෙහි ද බාහිර සියලු නිමිති කෙරෙහි ද පහව ගිය අභිංකාර මමිංකාර මාන ඇති ඉක්ම වූ ත්‍රිවිධ මාන ඇති මැනවින් මිදුණු ශාන්ත වූ මොනවට මිදුණු සිත වෙයි නම් ‘මා විසින් දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව වඩන ලදී, පෙරට වඩා විශේෂයකට පත් වී ඇත, භාවනාවෙහි ඵලය ලබන ලදැ’ යි මනා කොට දන්නේ වෙයි.

මෙසේ භාවිත දුක්ඛයෙහි අනාත්ම සංඥාව මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත.

මේ සජ්ත සංඥා භාවිත කරන ලද්දේ නම් බහුල ව ප්‍රගුණ කරන ලද්දේ නම් මහත්ඵල මහානිසංස වෙයි. නිවන කෙළවර කොට ඇත්තේ වෙයි.